

• ANALİZ

ABD Kongresinde Yetki Tartışması: Tahran'ı Vurma Kararını Kim Verebilir?

Emirhan Kınataş

ABD KONGRESİNDE YETKİ TARTIŞMASI: Tahran'ı Vurma Kararını Kim Verebilir?

EMİRHAN KİNATAŞ

COPYRIGHT © 2025

Bu yayının tüm hakları Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları (SETA) Vakfı'na aittir. SETA'nın izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

Bu yayındaki fikirler tamamen yazarına aittir ve SETA Vakfı'nın yayın politikasını yansıtmayabilir.

ISBN: 978-625-96864-3-1

Editörya: Ebrar Üzümcü, Berrin Çalışkan, Mustafa Said İşeri
Mizanpaj: Said Demirtaş

SETA | SİYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI

Nenehatun Cd. No: 66 GOP Çankaya 06700 Ankara TÜRKİYE
Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90
www.setav.org | info@setav.org | @setavakfi

SETA | İstanbul

Defterdar Mh. Savaklar Cd. Ayvansaray Kavşağı No: 41-43
34050 Eyüpsultan İstanbul TÜRKİYE
Tel: +90 212 395 11 00 | Faks: +90 212 395 11 11

SETA | Washington D.C.

1025 Connecticut Avenue, N.W., Suite 410
Washington D.C., 20036 USA
Tel: 202 223 98 85 | Faks: 202 223 60 99
www.setadc.org | info@setadc.org | @setadc

SETA | Berlin

Kronenstrasse 1, 10117 Berlin GERMANY
berlin@setav.org

SETA | Brüksel

Avenue des Arts 6, 1000 Bruxelles BELGIUM
Tel: +32 2 313 39 41

İÇİNDEKİLER

ÖZET | 7

GİRİŞ | 8

SAVAŞ KARARINI KİM VEREBİLİR? | 8

KURALLAR BAŞKANLARI SINIRLANDIRIYOR MU? | 9

Afganistan ve Irak Savaşları | 9

Libya Operasyonu | 10

Kosova Hava Harekatı ve Kasım Süleymani Suikastı | 10

SAVAŞIN SİYASİ YÜKÜ | 11

SONUÇ | 12

Bu analizde ABD'nin İran'daki nükleer tesislere saldırısıyla yeniden alevlenen savaş açma yetkisinin kimde olduğuna dair anayasal tartışma ele alınmaktadır.

ÖZET

Bu analizde ABD'nin İran'daki nükleer tesislere saldırısıyla yeniden alevlenen savaş açma yetkisinin kimde olduğuna dair anayasal tartışma ele alınmaktadır. Amerikan Anayasası'na göre Kongreye verilmiş olan bu yetki en son 1942'de kullanılmıştır. ABD'nin son seksen yıldaki savaşları aslında resmi bir savaş ilanı olmadan gerçekleşmiştir. Başkana verilen geniş yetkilerin bir sonucu olarak görülen ve binlerce Amerikalının hayatını kaybettiği Vietnam Savaşı'nı takip eden süreçte Kongre, Savaş Yetkileri Yasası'nı (War Powers Resolution, WPR) uygulamaya geçirerek uzun süreli bir savaşın Kongreden onay alınmadan yapılmasını yasaklamıştır. Ancak bu yasak başkanlar tarafından geleneksel olarak dikkate alınmamış, bu durum Kosova Hava Harekatı, Libya bombardımanı ve Kasım Süleymani suikastı örneklerinde görülmüştür.

13 Haziran 2025'te İsrail'in İran'a saldırması ve takip eden süreçte ABD'nin savaşa gireceğine dair spekülasyonlar neticesinde Amerikan Kongresindeki çeşitli temsilciler Başkan Donald Trump'ın yetkisiz şekilde askeri güç kullanmasını önleyecek yasa tasarıları önermiştir. Kendinden önceki birçok Amerikan başkanı gibi Trump da 22 Haziran 2025'te İran'ın Fordo, İsfahan ve Natanz'daki nükleer santrallerinin bombalanmasını içeren askeri operasyon için Kongreyi bilgilendirmemiş, bir yetkilendirme yasasının çıkmasını beklememiştir. Bu analiz Amerikan başkanlarını ülkelerini savaşa sokma kararı verirken kısıtlayan asıl unsurun Anayasa yahut kanunlar değil verdikleri savaş kararının doğurabileceği siyasi sorumluluk olduğunu ortaya koymaktadır.

GİRİŞ

ABD ve İran arasında nükleer müzakerelerin sürdüğü esnada İsrail, İran'a saldırarak bölgesel gerilimi zirveye taşıdı. İki tarafın birbirine düzenledikleri füze ve hava saldırılarında gerginliği kontrollü bir şekilde tırmandırmayı önemsemeksizin stratejik noktaları hedef almaları topyekün bir bölgesel savaş ihtimalini artırdı. İsrail'in 13 Haziran'da başlattığı çatışma, 22 Haziran'da ABD'nin İran'ın Fordo, Natanz ve İsfahan kentlerindeki kritik nükleer santrallerine hava saldırısı düzenlemesiyle yeni bir boyuta taşındı. 23 Haziran'da ise İran, ABD'nin Katar'da bulunan Udeyd Hava Üssü'ne oldukça sınırlı bir füze saldırısında bulundu. Aynı gün Başkan Trump, Tel Aviv ve Tahran'ın "kapsamlı ve tam bir ateşkes" yaptığını duyurarak İsrail-İran savaşının bittiğini ilan etti. Savaşın geleceğine ve ABD'nin oynayacağı role dair oluşan senaryolar, savaş kararını başkanın mı yoksa Kongrenin mi alabileceğine dair yarım yüzyıllık hukuki bir tartışmanın yeniden alevlenmesine sebep oldu.

SAVAŞ KARARINI KİM VEREBİLİR?

Amerikan Anayasası'na göre savaş ilanı yetkisi ancak Kongrede bulunmaktadır. Öte yandan Kongrenin bu yetkiyi en son İkinci Dünya Savaşı sırasında Romanya'ya karşı kullanmış olması, ABD'nin son seksen yılda girdiği savaşlarda resmi bir savaş ilanı yapmaya gerek duymadığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Fiili açıdan Amerikan başkanının Kongrenin savaş ilanına ihtiyaç duymadan askeri

operasyonlara onay verme kapasitesinin olduğu öne sürülebilir ancak bu kapasite hukuken sınırlandırılmaktadır.

Başkanın askeri güç kullanma yetkisi 1973'te yasalaşan WPR ile yasama organı tarafından kısıtlandı.¹ Amerikan müdahaleciliğinin popülerliğini kaybettiği, halk nezdinde büyük tepkilere yol açan Vietnam Savaşı'nı takip eden süreçte Demokrat çoğunluklu Kongre, askeri güç kullanımı kararını çeşitli şartlara bağlayan bir yasa tasarısını kabul etti. Kongrenin bu yasayı geçirmesinin en önemli sebebi ise şuydu: Başkan bir askeri operasyonla ilgili olarak Kongreyi en geç 48 saat içinde bilgilendirme yükümlülüğü altına girecekti. Ayrıca askeri operasyonlarda Amerikan askerlerinin yurt dışında Kongre onayı olmaksızın altmış günden fazla bulunması yasaklandı.

Bu yasa, savaş başlatma kararını fiili olarak başkanda bırakmakla birlikte 60 gün kuralı sayesinde savaşı sürdürme yetkisini Kongreye geçirdi. WPR aynı zamanda Kongreye çoğunluğa ulaşması durumunda başkanın kararına rağmen askerleri geri çekme yetkisini de tanıdı. Başkanın temsil ettiği yürütme organından Kongrenin temsil ettiği yasama organına birtakım yetkileri geri alan bu tasarı dönemin Başkanı Richard Nixon tarafından veto edildi. Ancak Kongre üçte iki çoğunluğa ulaşarak eşine ender rastlanır bir şekilde başkanın vetosunu veto etti ve WPR yasalaştı.²

Askeri Güç Kullanma Yetkisi adı verilen kanunlar hem Anayasa'daki resmi savaş ilanı prosedürünü işletmeden başkana güç kullanma imkanı tanımakta hem de WPR ile gelen kısıtlamaları ortadan kaldırmaktadır.

KURALLAR BAŞKANLARI SINIRLANDIRIYOR MU?

WPR'ı hukuken aşmanın yolu Amerikan Kongresinin ortak karar biçiminde çikardıığı ve başkana belirli düşmanlara karşı askeri güç kullanma yetkisi veren kanunlardan geçiyor. Askeri Güç Kullanma Yetkisi (Authorization of Use of Military Force, AUMF) adı verilen kanunlar hem Anayasa'daki resmi savaş ilanı prosedürünü işletmeden başkana güç kullanma imkanı tanımakta hem de WPR ile gelen kısıtlamaları ortadan kaldırmaktadır.

AFGANİSTAN VE IRAK SAVAŞLARI

Örneğin 11 Eylül 2001 saldırılarının hemen ardından Kongre, Başkan George Walker Bush'a terörle mücadele amacıyla askeri güç kullanma yetkisi veren 2001 Kongre kararını kabul ederek Afganistan operasyonlarını meşru müdafaa çerçeve-

¹ Michael Greene, "War Powers Resolution: Expedited Procedures in the House and Senate", Congressional Research Service, R47603, 21 Ekim 2024, <https://www.congress.gov/crs-product/R47603>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

² "War Powers Resolution", Public Law 93-148, Washington, DC: U.S. Government Printing Office, 7 Kasım 1973, <https://www.congress.gov/bill/93rd-congress/house-joint-resolution/542>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

sinde onayladı.³ 2002’de ise Irak’a ilişkin ayrı bir Kongre kararı çıkararak Saddam Hüseyin rejimine karşı kuvvet kullanımını yetkilendirdi.⁴ Ancak her iki durumda da Anayasa’daki resmi savaş ilanı prosedürü işletilmedi. Böylece Kongre savaş ilanı yerine geniş takdir yetkisi tanıyan bu yetkilendirme formülünü tercih edip başkına operasyon başlatma serbestisi vererek onu WPR kısıtlamalarından kurtarıırken çatışmaların siyasi sorumluluğunu üstlenmekten de kaçınmıştır.

LİBYA OPERASYONU

Libya örneği ise askeri güç kullanımının bir başka hukuki yöntemini gözler önüne serdi. 2011’de Libya’daki protestolar sırasında Kaddafi’yi devirmek üzere Obama yönetimi Libya’ya askeri bir müdahale gerçekleştirdi. Beyaz Saray 1973 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararına dayanarak bu operasyonu başlattığını açıkladı ve komutayı kısa bir süre sonra NATO’ya devretti.⁵ Yaklaşık yedi ay süren bu operasyon için Kongre kararı alınmadı. 60 günün ardından Kongre kararı almak WPR’a göre bir zorunluluk olsa da Beyaz Saray komutanın NATO’da olduğunu ve askerlerin yoğun çatışmalara girmediğini savunarak operasyonun WPR’ın kapsamı dışında olduğunu iddia etti. Dönemin Adalet Bakanlığı “operasyondaki güç kullanımının sınırlı olduğu, savaş düzeyinde bir angajmanın olmadığı ve ulusal güvenlik için gerekli olduğunu” gerekçeleriyle Beyaz Saray’ı savunan bir görüş sundu.⁶ Dolayısıyla ABD yaptığı uluslararası anlaşmalara ve hukuka dayanarak askeri güç kullanmış oldu.

KOSOVA HAVA HAREKATI VE KASIM SÜLEYMANİ SUİKASTI

Diğer taraftan aralarında Bill Clinton ve Donald Trump’ın da bulunduğu birçok Amerikan başkanı WPR’ın danışma, raporlama ve süre kısıtlarını farklı şekillerde ihlal etti. 1999’da Başkan Clinton’ın emriyle NATO çatısı altında yürütülen Kosova Hava Harekati, Kongrenin açık bir yetkilendirme kararı olmaksızın 78 gün sürdü; böylece WPR’ın “60+30 günlük” geri çekilme kilidi fiilen devre dışı kaldı. Benzer biçimde 2020’de Trump yönetimi, İran Devrim Muhafızları Ordusu Kudüs Gücü Komutanı Kasım Süleymani’yi Bağdat’ta düzenlenen insansız hava aracı (İHA) saldırısıyla öldürürken WPR’ın 48 saat içinde ayrıntılı rapor sunma

3 “Authorization for Use of Military Force”, Public Law 107-40, Washington, DC: U.S. Government Printing Office, 18 Eylül 2001, <https://www.congress.gov/bill/107th-congress/senate-joint-resolution/23>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

4 “Authorization for Use of Military Force Against Iraq Resolution of 2002”, Public Law 107-243, Washington, DC: U.S. Government Printing Office, 16 Ekim 2002, <https://www.congress.gov/bill/107th-congress/house-joint-resolution/114/text>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

5 Jack Goldsmith, “Is the Obama Administration’s Original Legal Rationale for the Libya Intervention Still Valid?”, Hoover Institution, 10 Haziran 2011, <https://www.hoover.org/research/obama-administrations-original-legal-rationale-libya-intervention-still-valid>, (Erişim tarihi: 26 Haziran 2025).

6 “Authority to Use Military Force in Libya”, U.S. Department of Justice, Office of Legal Counsel, 1 Nisan 2011, <https://www.justice.gov/sites/default/files/olc/opinions/2011/04/31/authority-military-use-in-libya.pdf>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

zorunluluğunu yerine getirmedi ve operasyondan önce Kongre ile anlamlı bir istişare yürütmedi. Kongre Araştırma Servisi raporunda vurgulandığı üzere bu iki olay başkanların “ulusal çıkar” söylemine dayanarak WPR’ın getirdiği kurumsal dengeleri aşabildiklerini, Kongrenin ise çoğu kez ancak sonradan, sembolik nitelikte adımlar atabildiğini gösteriyor.⁷ Kısacası yakın tarihteki bu çarpıcı örnekler ABD’de askeri güç kullanımı kararlarında hukuki çerçevenin bağlayıcılığının siyasi takdir ve güç dengesine kıyasla sınırlı kaldığını ortaya koymaktadır.

SAVAŞIN SİYASİ YÜKÜ

Virginia Temsilcisi Demokrat Tim Kaine’in Senatoda sunduğu yeni WPR tasarısı İran’a yönelik “her türlü düşmanca eylemin ancak Kongrenin açık yetkilendirmeyle mümkün olmasını” önerdi.⁸ Kaine bu tasarıyla Trump’ın İran’a bir savaş açması durumunda bunu –daha önceki örneklerde görüldüğü üzere– yetkisiz olarak yapmasının önüne geçmek ve WPR’ın tam olarak uygulanmasını istedi. Kaine tasarısını şöyle savunmuştur:

ABD’yi savunmak için mutlak surette gerekli olmadığı sürece İran’la savaşa girmek ulusal güvenlik çıkarlarımıza uygun değildir. İsrail ile İran arasındaki son gerilim artışının ABD’yi hızla başka bir bitmek bilmeyen çatışmaya sürükleyebileceğinden derin endişe duyuyorum. Amerikan halkı, askerlerini Ortadoğu’da bir başka sonsuz savaşa göndermeye ilgi duymuyor. Bu karar tasarısı ülkemizin üniforma giymiş kadın ve erkeklerini tehlikeye atmaya karar verirsek bunun Kongrede tartışılıp oylanmasını güvence altına alacaktır.⁹

Senato kanadındaki baskıya paralel olarak Kentuckyli Cumhuriyetçi Thomas Massie ile Kaliforniyalı Demokrat Ro Khanna’nın Temsilciler Meclisinde getirdiği bir diğer tasarı ise Trump’ın İran’a karşı yetkisiz askeri faaliyette bulunmasını yasaklamayı amaçlamaktadır.¹⁰ Bu tasarıların Trump’ın duyurduğu ateşkes anlaşmasının ardından çoğunluk oyunu alıp alamayacakları ya da yasalasalar dahi bağlayıcılıkları tartışmalı olsa da Kongre üyelerini İran’la savaş konusunda taraf seçmeye zorlamaları açısından siyasi bir önem taşımaktadır. Zira oylamalarda İran’la savaşı destekler nitelikte oy kullanmak Kongre üyelerini seçmenine karşı sorumluluk altına alacaktır. Özellikle olası bir İran sa-

ABD’nin yakın tarihindeki çarpıcı örnekler askeri güç kullanımı kararlarında hukuki çerçevenin bağlayıcılığının siyasi takdir ve güç dengesine kıyasla sınırlı kaldığını ortaya koymaktadır.

7 Richard F. Grimmett, “War Powers Resolution: Presidential Compliance”, Congressional Research Service, RL33532, 25 Eylül 2012, <https://sgp.fas.org/crs/natsec/RL33532.pdf>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

8 “Kaine Announces the Filing of a War Powers Resolution to Prevent War with Iran”, Tim Kaine, 16 Haziran 2025, <https://www.kaine.senate.gov/press-releases/kaine-announces-the-filing-of-a-war-powers-resolution-to-prevent-war-with-iran>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

9 “Kaine Announces the Filing of a War Powers Resolution to Prevent War with Iran”.

10 Thomas Massie, “Reps. Massie, Khanna Introduce Bipartisan War Powers Resolution to Prohibit Involvement in Iran”, Thomas Massie, 17 Haziran 2025, <https://massie.house.gov/news/documentsingle.aspx?DocumentID=395731>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

vaşının Irak ve Afganistan işgallerinde olduğu gibi büyük can ve mal kayıplarına sebep olması ya da halk nezdinde Libya operasyonunda olduğu gibi popülerliğini kaybetmesi durumunda seçmenin savaşı destekleyen temsilcileri gelecek seçimlerde cezalandırması riskini beraberinde getirmektedir.

SONUÇ

ABD'nin yakın tarihi, başkanların savaş kararını Kongreye sunmadan aldıkları ve WPR'ı ihlal ettikleri birçok örnekle doludur. Başkan Trump 22 Haziran 2025'te İran'ın nükleer santrallerine Amerikan bombardıman uçaklarıyla saldırı emri verdi. Hukuken yetkisi olmasa da Trump bu kararıyla birçok selefinin izinden gitmiştir. Washington'daki birçok geleneği ve normu önemsemeyen hareket eden Trump'ın başkanlığının kalan yıllarında ABD'yi bir başka savaşa sokmaya dair bir tasarrufunda Kongrenin ya da mevcut yasaların onu fiili olarak durdurması olası görünmemektedir. Kongreye gelen tasarılar verilecek oylar bu açıdan hukuki bir kısıtlamadan ziyade yasa yapıcıların kendi seçmeni nezdindeki durumlarını tartacakları politik bir duyuru alanı işlevi taşımaktadır.

İsrail-İran savaşının akıbeti ve ABD'nin burada oynayacağı rolden bağımsız olarak Ortadoğu'da Amerikan vatandaşlarının can ve mal kayıplarına sebep olma ihtimali yüksek olan ucu açık bir savaşa girmek Başkan Trump'ın uzun yıllardır inşa ettiği ve bir anlamıyla izolasyonist olduğu tespit edilebilecek dış politikasından vazgeçmesi anlamına gelecektir. Bu durum Trump'ın iç sorunlara yönelmesini tercih eden "Amerika'yı Yeniden Büyük Yap" (Make America Great Again, MAGA) hareketinin destekleyicileri ve daha geniş Cumhuriyetçi seçmen için sorun teşkil edebilir. Anketler Amerikan kamuoyunun baskın şekilde İran'la savaşa karşı olduğunu ve Trump'ın savaşa açık kapı bırakmasının onay oranlarını düşürdüğünü göstermiştir.¹¹

Başkan Trump gelecekte bir askeri güç kullanımı kararını Kongre onayı almadan sadece başkomutanlık yetkilerine dayanarak verirse bu durum savaşın sonuçlarına dair politik sorumluluğun tamamının kendi omuzlarında kalması anlamına gelecektir. Kongre onayı gerekliliği hukuki açıdan yeterince bağlayıcı gibi görünmese de savaş kararının sorumluluğunu yasama organıyla paylaşmak açısından Kongreden onay almak başkanın tercih etmek isteyebileceği bir yoldur.

Sonuçta askeri bir operasyonu teoride tek başına emredebilir gibi görünen Başkan Trump, Kongre desteğini süreç içerisinde almayı deneyebilir ya da önceki bazı başkanlar gibi bu desteği hiç aramama yolunu da tercih edebilir. Cumhuriyetçilerin çoğunlukta olduğu Kongrenin Başkan Trump'a rağmen savaş karşıtı

¹¹ Taylor Orth ve David Montgomery, "Trump Approval Falls, Israel-Iran Conflict, Anti-ICE Protests, and Vaccines: June 13–16, 2025 Economist/YouGov Poll", YouGov, 17 Haziran 2025. <https://today.yougov.com/politics/articles/52380-donald-trump-approval-israel-iran-ice-immigration-protests-vaccines-robert-f-kennedy-jr-june-13-16-2025-economistyougov-poll>, (Erişim tarihi: 18 Haziran 2025).

bir tutum takınması durumunda fiili olarak Trump'ı durdurabilecek bir mekanizma bulunmazken Başkan Trump'ın savaş kararının siyasi maliyeti artıracığı öngörülebilir. Buna ek olarak “Amerika’yı sonsuz Ortadoğu savaşlarından çekme” vaadiyle destek toplamış bir liderin seçmeninden onay almadan uzun vadeli bir savaşa girmesi kendisi açısından ciddi bir meşruiyet krizine yol açacaktır.

Özetle ABD'nin savaşa girme kararı hukuki olarak Kongreye ve fiili olarak da başkana bırakılmışken Trump'ın hangi kararı ne şartlarda vereceği kendisi ve politik hareketi için önemli sonuçlar doğuracaktır. Dolayısıyla Tahran'ı vurmak hukuki olduğundan çok politik bir karardır.

EMİRHAN KINATAŞ

SETA Washington'da araştırma asistanı ve Johns Hopkins Üniversitesi'nde öğretim asistanı olarak görev yapmaktadır. Galatasaray Üniversitesi siyaset bilimi lisans programını Irak Savaşı'nda özel askeri şirketlerin rolünü incelediği teziyle tamamlamıştır. Johns Hopkins Üniversitesi'nde güvenlik, strateji ve devlet yönetimi ve Ortadoğu çalışmaları alanında yüksek lisans yapmıştır. Kenya'da kurumsal dayanıklılık ile seçim şiddeti arasındaki ilişkiyi konu alan saha araştırmaları yürütmüştür. Çalışmaları; strateji, çatışma çözümü ve ABD siyaseti üzerine yoğunlaşmaktadır.

ABD Kongresinde Yetki Tartışması: Tahran'ı Vurma Kararını Kim Verebilir?

Emirhan Kınataş

Bu analizde ABD'nin İran'daki nükleer tesislere saldırısıyla yeniden alevlenen savaş açma yetkisinin kimde olduğuna dair anayasal tartışma ele alınmaktadır. Amerikan Anayasası'na göre Kongreye verilmiş olan bu yetki en son 1942'de kullanılmıştır. ABD'nin son seksen yıldaki savaşları aslında resmi bir savaş ilanı olmadan gerçekleşmiştir. Başkana verilen geniş yetkilerin bir sonucu olarak görülen ve binlerce Amerikalının hayatını kaybettiği Vietnam Savaşı'nı takip eden süreçte Kongre, Savaş Yetkileri Yasası'nı (War Powers Resolution, WPR) uygulamaya geçirecek uzun süreli bir savaşın Kongreden onay alınmadan yapılmasını yasaklamıştır. Ancak bu yasak başkanlar tarafından geleneksel olarak dikkate alınmamış, bu durum Kosova Hava Harekati, Libya bombardımanı ve Kasım Süleymani suikastı örneklerinde görülmüştür.

13 Haziran 2025'te İsrail'in İran'a saldırması ve takip eden süreçte ABD'nin savaşa gireceğine dair spekülasyonlar neticesinde Amerikan Kongresindeki çeşitli temsilciler Başkan Donald Trump'ın yetkisiz şekilde askeri güç kullanmasını önleyecek yasa tasarıları önermiştir. Kendinden önceki birçok Amerikan başkanı gibi Trump da 22 Haziran 2025'te İran'ın Fordo, İsfahan ve Natanz'daki nükleer santrallerinin bombalanmasını içeren askeri operasyon için Kongreyi bilgilendirmemiş, bir yetkilendirme yasaasının çıkmasını beklememiştir. Bu analiz Amerikan başkanlarını ülkelerini savaşa sokma kararı verirken kısıtlayan asıl unsurun Anayasa yahut kanunlar değil verdikleri savaş kararının doğurabileceği siyasi sorumluluk olduğunu ortaya koymaktadır.

ANKARA • İSTANBUL • WASHINGTON D.C. • BERLİN

www.setav.org